

ပါဠိတက္ကသိုလ်နှင့် ဓမ္မာစရိယ အက်ဥပဒေ။ *

[၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄၇။] (၁၉၅၀ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၀ ရက်။)

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတွင် ပရိယတ္တိသာသနာတော် တည်တံ့ခိုင်မြဲထူးကဲပြန့်ပွား စည်ပင် ရေးအတွက် ပါဠိတက္ကသိုလ်တည်ထောင်ရန်၎င်း၊ စာချခမ္မာစရိယဆရာတော်များကိုလည်း ပစ္စည်း လေးပါးအတွက် ကြောင့်ကြမှုပလိဗေဓ ကင်းငြိမ်းစေရန်၎င်း၊ လိုအပ်သည်ဖြစ်သောကြောင့် အောက်ပါ အတိုင်း အက်ဥပဒေ အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ ဤအက်ဥပဒေကို ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၁၂ ခုနှစ် (သာသနာတော်သက္ကရာဇ် ၂၄၉၄ ခုနှစ်) ပါဠိ တက္ကသိုလ်နှင့် ဓမ္မာစရိယအက်ဥပဒေဟု ခေါ်ရမည်။

၂။ ဤအက်ဥပဒေတွင် ရှေ့နောက်စကားတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ထောက်ထားရန် မလိုလျှင် -

- (က) "ဗဟိုအဖွဲ့" ဆိုသည်မှာ ပုဒ်မ ၈ အရဖွဲ့စည်းထားသော ပါဠိတက္ကသိုလ်ဗဟိုအဖွဲ့ကို ဆိုလိုသည်။
- (ခ) "အမှုဆောင်အဖွဲ့" ဆိုသည်မှာ ပုဒ်မ ၁၆ အရ ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းထားသော ဗဟို အဖွဲ့၏ အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို ဆိုလိုသည်။
- (ဂ) "စာချခမ္မာစရိယ" ဆိုသည်စကားရပ်တွင် " မူလစာချခမ္မာစရိယဆရာတော်"နှင့် "သီးခြား စာချခမ္မာစရိယဆရာတော်" နှစ်မျိုးလုံး ပါဝင်သည်။
  - (၁) "မူလစာချခမ္မာစရိယဆရာတော်" ဆိုသည်မှာ ပညာဗဟုသုတနှင့် ပြည့်စုံ၍ စာပေကျမ်းဂန် တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်တော်မူသည်ဟု ထင်ရှားကျော်စော သော မူလစာချ ဆရာတော်ကို ဆိုလိုသည်။
  - (၂) "သီးခြားစာချခမ္မာစရိယဆရာတော်" ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတော်အစိုးရကျင်းပ သောစာချတန်း စာမေးပွဲ၌ဖြစ်စေ၊ ရန်ကုန်မြို့ စေတီယင်္ဂီဏစာချတန်း စာမေးပွဲ၌ဖြစ်စေ၊ မန္တလေးမြို့ ပရိယတ္တိသာသနာဟိတ စာချတန်းစာမေးပွဲ၌ ဖြစ်စေ ပင်ရောက်ဖြေဆို၍ ဝါရာဇိကတ်ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာ သီလကွန် ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌသာဠိနိဒ္ဒကထာ တည်းဟူသော ကျမ်းရင်းသုံးကျမ်းကို အောင်မြင်သော စာရေးဆရာတော်ကို ဆိုလိုသည်။
- (ဃ) "ကျောင်း" ဆိုသည်စကားရပ်တွင် ကျောင်းတိုက်လည်း ပါဝင်သည်။

၃။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတွင် ပါဠိတက္ကသိုလ်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရမည်။ ပါဠိတက္ကသိုလ်တွင် မည်သည့် ကျောင်းမဆို ပုဒ်မ ၄ (၁) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော နှင့် ပြည့်စုံလျှင် ပါဝင်နိုင်ရမည်။

၄။ (၁) ပါဠိတက္ကသိုလ်တွင် ပါဝင်လိုသော ကျောင်းတကျောင်းမှာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော် ပါဠိဘာသာပညာရေးအဖွဲ့က ကျင်းပသော ပဌမကြီးတန်းစာမေးပွဲကို

* ဤအက်ဥပဒေကို မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း၊ ၁၉ ၅၀ ပြည့်နှစ်၊ အပိုင်း ၁ စာမျက်နှာ ၆၆၃ တွင် ထုတ်ပြန်ကျေညာသည်။

အောင်မြင်ပြီး၍ ဓမ္မာစရိယ စာချတန်း၌ ဆက်လက်စာသင်နေသူ စာသင်သားအရေ အတွက် အနည်းဆုံး ဆယ်ပါး ရှိရမည်။

- (၂) ပုဒ်မခွဲ(၁)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အင်နှင့် မပြည့်စုံသောကျောင်းသည် တမြို့တည်း၌ ဖြစ်စေ၊ တရွာတည်း၌ဖြစ်စေ၊ နီးစပ်ရာကျောင်းများနှင့်စုပေါင်းခြင်းဖြင့်လိုအပ်သော အင်အား ပြည့်စုံလျှင် ထိုကဲ့သို့စုပေါင်း၍ ပါဠိတက္ကသိုလ်တွင် ပါဝင်နိုင်သည်။

သို့ရာတွင် ယင်းသို့ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းတကျောင်းအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်ရန်စုပေါင်း ထားသောကျောင်းများသည် ဤအက်ဥပဒေပါကိစ္စများအလို့ငှာ ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်း တကျောင်း သာဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ထိုမှတစ်ပါး ဝါဆိုခက်နေတည်း၊ တရာမ်တည်းဖြစ်သောကျောင်းတခုအတွင် ပါဠိတက္ကသိုလ် ဝင်ကျောင်းများခွဲ၍ မတည်ထောင်ရ။

- ၅။ (၁) ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းတကျောင်းသည် ပုဒ်မ ၄(၁)တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် စာသင်သား အရေအတွက်မပြည့်စုံလျှင် ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်းအဖြစ်မှ ရပ်စဲရမည်။

သို့ရာတွင် ယင်းသို့စာသင်သားအရေအတွက် မပြည့်စုံခြင်းသည် ထိုကျောင်းရှိ ပါဠိတက္ကသိုလ် စာသင်သားများအနက် အချို့သောစာသင်သားများ ပါဠိတက္ကသိုလ်စာမေးပွဲအောင်မြင်သည့်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်လျှင် ထိုကျောင်းသည် အဆိုပါစာသင်သားများ စာမေးပွဲအောင်မြင်သည့်နေ့မှစ၍ သုံးလ ကုန်ဆုံး သည့်နေ့အထိ လိုအပ်သော စာသင်သားအရေအတွက် မပြည့်စုံမှသာ ထိုသုံးလ ကုန်ဆုံးသည့်နေ့ နောက်နေ့တွင် ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်းအဖြစ်မှ ရပ်စဲသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

- (၂) ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းတကျောင်း၏စာသင်သားများအနက် ပါဠိတက္ကသိုလ် ဝင်ကျောင်း ဖြစ်သည့်နေ့မှစ၍ ခြောက်နှစ်အတွင်းတွင် ပါဠိတက္ကသိုလ်စာမေးပွဲ၌ ပါရာဇိဘဏ်ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာ၊ သီလကျွန်းပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌသာဠိနိ အဋ္ဌကထာ တည်းဟူသော ကျမ်းရင်း သုံးကျမ်းလုံးကို အောင်မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အရေအတွက်သည် ရာခိုင်နှုန်း သုံးဆယ်အောက် လျော့လျှင်ထိုကျောင်းသည် ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းအဖြစ်မှ ရပ်စဲရမည်။

- ၆။ (၁) ပါဠိတက္ကသိုလ်စာသင်သားသည် မိမိစာလိုက်နေသည့် ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်း တွင် -

(က) တနှစ်လျှင် အနည်းဆုံးနှစ်လ သီတင်းသုံးရမည်။ ထို့ပြင်

^၁ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၈ အရ ထည့်သွင်းသည်။

(ခ)^၁ မိမိမအောင်မြင်သေးသော ကျမ်းစာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စာချခမ္မာစရိယများ ကပို့ချပေးသည့်စာဝါများကို ဆိုင်ရာကျောင်းအုပ်ဆရာတော် ကျေနပ် လောက်အောင် စာလိုက်ရမည်။

(၂)^၂ ပါဠိတက္ကသိုလ်စာသင်သားမဟုတ်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပါဠိတက္ကသိုလ် စာချခမ္မာစရိယ တပါးထံတွင်ဖြစ်စေ၊ အခြားစာချခမ္မာစရိယ တပါးထံတွင်ဖြစ်စေ၊ ပညာသင်ကြား၍ ယင်းသို့ပညာ သင်ကြားကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ်ကို ဆိုင်ရာစာချခမ္မာ စရိယထံမှသော်၎င်း၊ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ထံမှသော်၎င်း ရရှိလျှင် ပါဠိတက္ကသိုလ် စာမေးပွဲတွင် ဝင်ရောက် ဖြေဆိုနိုင်သည်။

၇။ (၁) တက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်သည် မိမိကျောင်းအတွက် စာချခမ္မာစရိယ များကို မိမိသဘောအတိုင်းခန့်ထားနိုင် နှုတ်ပယ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုစာချခမ္မာ စရိယများသည် ရဟန်းတော်များသာ ဖြစ်ရမည်။

(၂) ခမ္မာစရိယစာချတန်းတွင် စာသင်နေသော စာသင်သားဆယ်ပါးကို စာပို့ချရန် အတွက် စာချခမ္မာစရိယသုံးပါးခန့်ထားနိုင်သည်။ နောက်ထပ် စာသင်သားအရေ အတွက် တိုးတက်လာသဖြင့် ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်က ဗဟိုအဖွဲ့သို့ စာချ ခမ္မာစရိယတို့၌ခန့်ရန် တောင်းလာ သော် ပြည့်စုံလုံလောက်သော အကြောင်းရှိက ဗဟိုအဖွဲ့သည် သင့်လျော်သလို ဆုံးဖြတ်၍ ခန့်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၈။ (၁) ဤအက်ဥပဒေပါကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ ပါဠိတက္ကသိုလ် ဗဟိုအဖွဲ့ တခုကို ဖွဲ့စည်း ရမည်။

(၂) ဗဟိုအဖွဲ့တွင် အောက်ပါဆရာတော်များ ပါဝင်စေရမည်။

- (က) ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းတကျောင်းမှ ကိုယ်စားလှယ်ဆရာတော်တပါးစီ။
- (ခ) အပိုဒ်(က)တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် ဆရာတော်များ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ နိုင်ငံတော် အစိုးရက တင်မြှောက်သော ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် မဟုတ်သည့် ကျောင်းများမှ နာယက ဆရာတော်များ အဆိုပါနာယကဆရာတော်များ၏ အရေအတွက်သည် အပိုဒ်(က)တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် ဆရာတော်အားလုံး ၏ ရာခိုင်နှုန်းသုံးဆယ်ထက် မပိုစေရ။
- (ဂ) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါဠိဘာသာပညာရေးအဖွဲ့၏ နာယက ဆရာတော်များကမိမိတို့အထဲမှရွေးကောက်တင်မြှောက်သော ကိုယ်စားလှယ် ဆရာတော်နှစ်ပါး။

^၁ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄၁ အရ အစားထည့်သွင်းသည်။

^၂ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄၆ အရ အစားထည့်သွင်းသည်။

- (၃) (က) ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်းမှ ကိုယ်စားလှယ်ဆရာတော်သည် ကျောင်းအုပ်ဆရာတော် ကိုယ်တိုင်သော်၎င်း၊ ထိုဆရာတော်က တင်မြောက်သည့် မိမိကျောင်းရှိ စာချခမ္မာစရိယ တပါးသော်၎င်း ဖြစ်စေရမည်။
- (ခ) ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်က မိမိကျောင်းရှိ စာချခမ္မာစရိယကို ကိုယ်စားလှယ်ဆရာတော်အဖြစ် တင်မြောက်သည့်အခါ ထိုစာချခမ္မာစရိယသည် ဗဟိုအဖွဲ့တွင် ယင်းသို့ ညွှန်ကြားသည့်နေ့မှစ၍ သုံးနှစ်ပါဝင်ရမည်။

သို့ရာတွင် ထိုစာချခမ္မာစရိယသည် အဆိုပါသုံးနှစ်အတွင်း၌ ထိုကျောင်း၏ စာချခမ္မာစရိယအဖြစ်မှ ရပ်စဲခဲ့သော် ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ရပ်စဲရမည်။

- (၄) ပုဒ်မခွဲ(၂) အပိုဒ်(ခ)နှင့်(ဂ)တို့အရ တင်မြောက်သောဆရာတော်သည် ဗဟိုအဖွဲ့တွင် ယင်းသို့ တင်မြောက်သောဆရာတော်သည် ဗဟိုအဖွဲ့တွင် ယင်းသို့တင်မြောက်သည့်နေ့မှစ၍ သုံးနှစ် ပါဝင်ရမည်။ သို့ရာတွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါဠိဘာသာပညာရေးအဖွဲ့၏ နာယက ဆရာတော်ဖြစ်လျှင် ထိုဆရာတော်သည် အဆိုပါသုံးနှစ်အတွင်း၌ နာယကဆရာတော်အဖြစ်မှ ရပ်စဲခဲ့သော် ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် အဖြစ်မှ ရပ်စဲရမည်။

၉။ (၁) ဗဟိုအဖွဲ့သည် မိမိတို့အထဲမှ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်တပါးစီ ရွေးကောက်တင်မြောက်ရမည်။

- (၂) ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သည် သို့တည်းမဟုတ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သည် ရွေးကောက်တင်မြောက်သည့်နေ့မှစ၍ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် သို့တည်းမဟုတ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်အဖြစ်၌ သုံးနှစ်တည်ရှိရမည်။

သို့ရာတွင် ထိုဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သည် သို့တည်းမဟုတ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သည် အဆိုပါသုံးနှစ် အတွင်း၌ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်အဖြစ်မှ ရပ်စဲခဲ့သော် ဗဟိုအဖွဲ့၏ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် သို့တည်းမဟုတ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်အဖြစ်မှ ရပ်စဲရမည်။

- (၃) ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သည် ဗဟိုအဖွဲ့၏အစည်းအဝေးများတွင် သဘာပတိအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ရမည်။ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် မတက်ရောက်သည့် ဗဟိုအဖွဲ့၏ အစည်းအဝေးတွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်က သဘာပတိအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်နှစ်ပါးလုံး မတက်ရောက်သည့် ဗဟိုအဖွဲ့၏အစည်းအဝေးတွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်က သဘာပတိအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်နှစ်ပါးလုံး မတက်ရောက်သည့် ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များက မိမိတို့အထဲမှ ဆရာတော်တပါးကို ရွေးကောက်တင်မြောက်ရမည်။

၁၀။ (၁) ပုဒ်မ ၈ (၃)(ခ)နှင့် ပုဒ်မ ၈(၄)တွင် မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော် တပါးသည် အောက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် အရည်အချင်းပျက် ယွင်းလျှင် ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်အဖြစ်မှ ရပ်စဲသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

- (က) လူထွက်သော်၎င်း၊
- (ခ) ပျံလွန်တော်မူသော် ၎င်း၊
- (ဂ) စိတ်ပျံ့လွင့်ရှူးသွပ်သော် ၎င်း၊
- (ဃ) ဝါရာဇိက အာပတ္တာဓိကရုဏ်းဖြစ်၍ သက်ဆိုင်ရာ ဝိနိစ္ဆယဌာနမှ သို့တည်း မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ ဂိုဏ်းဂဏ ဝိနည်းစိုရ်ထံမှ သုဒ္ဒဆုံးဖြတ်ချက်ကို မရသော်၎င်း၊
- (င) အကျင့်စာရိတ္တနှင့်ပတ်သက်သော ရာဇဝတ်မှုဖြင့် အပြစ်ခံရသော်၎င်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အပြစ်ခံရဘူးသော်၎င်း၊
- (စ) ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်အဖြစ်မှ နှုတ်ထွက်သော်၎င်း၊
- (ဆ) ဗဟိုအဖွဲ့၏ * * * ^၁ အစည်းအဝေးသုံးခုသို့ တဆက်တည်း မတက်ရောက်ဘဲ နေသော်၎င်း၊

(၂) ဆရာတော်တပါးသည် ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှရပ်စဲသဖြင့် ဗဟိုအဖွဲ့တွင် နေရာလစ်လပ် ခဲ့သော် ထိုအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှရပ်စဲသော ဆရာတော်ကို တင်မြောက်ခဲ့သည့်နည်းအတိုင်း အဖွဲ့ဝင်အသစ်ကို တင်မြောက်၍ လစ်လပ်သည့်နေရာကို ဖြည့်ရမည်။

သို့ရာတွင် ယင်းသို့ နောက်ထပ်တင်မြောက်သည့်ဆရာတော်သည် ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ရပ်စဲသည့် ဆရာတော်ပါဝင်ရန်ကျန်ရှိနေသေးသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက်သာလျှင် ပါ ဝင် ရမည်။

(၃) ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်း၏ ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်သည် သို့တည်းမဟုတ် စာချ ဓမ္မာစရိယသည် ပုဒ်မခွဲ(၁)အပိုဒ်(က)၊ (ခ)၊ (ဂ)၊ (ဃ) သို့တည်းမဟုတ် (င) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့်အရည်အချင်းပျက်ယွင်းလျှင် ကျောင်းအုပ် ဆရာတော်အဖြစ်မှ သို့တည်းမဟုတ် စာချဓမ္မာစရိယအဖြစ်မှ ရပ်စဲသည်ဟု မှတ်ယူ ရမည်။

၁၁။ (၁) ဗဟိုအဖွဲ့မှာ ပါဠိတက္ကသိုလ်အတွက် စီမံဆောင်ရွက်ဘွယ်ရှိသမျှကို စီမံဆောင်ရွက် နိုင်ခွင့်ရှိစေ ရမည့်ပြင် ပုဒ်မ ၁၆ တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကို ကြီးကြပ် ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်နိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။

(၂) အထူးသဖြင့် ဗဟိုအဖွဲ့သည် အောက်ပါကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

^၁ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၃၇ အရ ပယ်ဖျက်သည်။

- (က) ပုဒ်မ ၄ (၁)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၍ ပါဠိတက္ကသိုလ် တွင်ပါဝင် လိုသောကျောင်းများကို စစ်ဆေးပြီးလျှင် ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းများအဖြစ် အသိ အမှတ်ပြုရန်။
- (ခ) ဓမ္မာစရိယစာချတန်းစာမေးပွဲများကို၎င်း၊ အလားတူစာမေးပွဲများကို၎င်း၊ ပရိယတ္တိ သာသနာတိုးတက်ရေးအတွက် ထိုစာမေးပွဲများထက် ပို၍ ကျေးဇူးများမည့် စာမေးပွဲ များကို၎င်း ကျင်းပရန်။
- (ဂ) ဆိုခဲ့သောစာမေးပွဲများအတွက် စည်းမျဉ်းဥပဒေများ သတ်မှတ်ခြင်းစသော စီမံ ဆောင်ရွက်ဘွယ်ရှိသမျှကို ဆောင်ရွက်ရန်။
- (ဃ) ဆိုခဲ့သောစာမေးပွဲများကို အောင်မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်များအား ဆုလက်မှတ်၊ တံဆိပ်၊ ဘွဲ့၊ ဂုဏ်ထူးများ အပ်နှင်းချီးမြှောက်ရန်။
- (င) ပါဠိတက္ကသိုလ်အတွက်၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းများအတွက်၊ ဆုတံဆိပ် များအတွက်၊ ပညာသင်စရိတ်၊ စကောလားရှစ်ဆုအတွက် စသည်ဖြင့် လှူဒါန်းလာကြသောငွေနှင့် အခြား ဝတ္တုပစ္စည်းများကို အလှူခံ၍ စီမံခန့်ခွဲ သုံးစွဲရန်။

မှတ်ချက်။ ။ သို့ အလှူခံရာ စီမံခန့်ခွဲသုံးစွဲရာ၌ ဝိနည်းဒေသနာတော်နှင့် ညီညွတ်အောင်၊ ကပ္ပိယ ကာဥကလိုလျှင်၊ ပုဒ်မ ၁၃(၁) အရခန့်ထားသော တွဲဘက်အတွင်း ရေးမှူးနှင့် ပုဒ်မ ၁၄ အရ ခန့်ထားသော အကျိုးဆောင်ငွေထိန်းလူကြီး သည်၊ ကပ္ပိယကာရက ဖြစ်ကြရမည်။

- (စ) သို့လက်ခံသုံးစွဲရာတွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှ၎င်း၊ အခြားအလှူရှင်များ ထံမှ၎င်း၊ သက်ဆိုင်ရာကိစ္စအတွက် ရရှိသော အလှူငွေနှင့် အခြားဝတ္တု ပစ္စည်းများကို ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များအား၎င်း၊ ပါဠိတက္ကသိုလ် ကျောင်းများအား၎င်း၊ ထိုကျောင်းများ၏ ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်များအား ၎င်း၊ ထိုကျောင်းများ၏ စာချ ဓမ္မာစရိယများအား၎င်း လှူဒါန်း ထောက်ပံ့ရန်။
- (ဆ) သို့လက်ခံသုံးစွဲရာတွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ၎င်း၊ အခြားအလှူရှင်များ ထံမှ၎င်း၊ သက်ဆိုင်ရာကိစ္စအတွက် ရရှိသော အလှူငွေနှင့် အခြားဝတ္တု ပစ္စည်းများကို ပါဠိတက္ကသိုလ် စာမေးပွဲအောင် ပုဂ္ဂိုလ်များအား၎င်း၊ ပါဠိ တက္ကသိုလ်စာသင်သားများအား ၎င်း လှူဒါန်းထောက်ပံ့ရန်။
- (ဇ) ဗဟိုအဖွဲ့က လွှဲအပ်သော တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဆောင်ရွက်ခြင်း အလို့ငှာ အခါကာလအားလျော်စွာ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များ ပါဝင်သော အဖွဲ့ငယ်များ ခန့်ထားရန်။

- (ဈ) ဤအက်ဥပဒေပါ ကိစ္စများအတွက် ဤအက်ဥပဒေနှင့် မဆန့်ကျင်သော စည်းမျဉ်းဥပဒေများကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းရန်။
- (ည) ဤအက်ဥပဒေ၏ရည်ရွယ်ချက် ထမြောက်အောင်မြင်စေရန်၊ ပြဿနာကိစ္စ ဟူသမျှကို စီမံဆောင်ရွက်ရန်။

၁၂။ (၁) ဗဟိုအဖွဲ့သည်၊ မိမိတို့ အထဲမှ အတွင်းရေးမှူး ဆရာတော်တပါးကို ရွေးချယ် တင်မြှောက်ရမည်။

(၂) ထိုအတွင်းရေးမှူး ဆရာတော်သည်၊ ယင်းသို့ ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည့်နေ့မှစ၍ အတွင်းရေးမှူးရာထူး၌ သုံးနှစ် တည်မြဲရမည်။
 သို့ရာတွင် ထိုအတွင်းရေးမှူး ဆရာတော်သည်၊ အဆိုပါ သုံးနှစ်အတွင်း၌ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်အဖြစ်မှ ရပ်စဲခဲ့သော်၊ အတွင်းရေးမှူး ဆရာတော်အဖြစ်မှ ရပ်စဲရမည်။

၁၃။ (၁)^၁ နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ မိမိသင့်တော်သည် ထင်မြင်သည့် ဥပသကာ တဦးအား၊ ဗဟို အဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ကို ကြိုတင်ရယူ၍၊ ဗဟိုအဖွဲ့၏ တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူး အဖြစ် ခန့်ရမည်။ တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးသည်၊ ရွေးချယ်ခံ အဆင့်အတန်းဝင် အရာရှိဖြစ်ရမည့်ပြင်၊ ထိုသူ၏ လစာစရိတ်ကြေးငွေနှင့် အမှုထမ်းစည်းကမ်းများ သည်၊ နိုင်ငံတော် သမတက သတ်မှတ်သည့်အတိုင်း ဖြစ်ရမည်။

(၂) ဗဟိုအဖွဲ့အတွက် ဤအက်ဥပဒေ၏ ပဌမဇယားတွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း ရာထမ်းမှုထမ်းများ ရှိစေရမည်။ ထိုရာထမ်းမှုထမ်းများကို တွဲဘက် အတွင်းရေးမှူး က ခန့်ထားရမည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ ထိုဇယားကို အခါကာလ အားလျော်စွာ ပြင်ဆင်နိုင်သည်။

(၃) ပုဒ်မခွဲ(၁)နှင့်(၂)တို့တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့်အရာရှိနှင့် ရာထမ်းမှုထမ်းများ၏ လစာ နှင့်စရိတ် များသည် နိုင်ငံတော်သမတက သတ်မှတ်သည့်အတိုင်း ဖြစ်စေရမည်။

(၄) ဆိုခဲ့သောအရာရှိနှင့် ရာထမ်းမှုထမ်းများသည် ဗဟိုအဖွဲ့နှင့် ပုဒ်မ ၁၆ တွင် ရည်ညွှန်း ထားသည့် အမှုဆောင်အဖွဲ့တို့က စီမံချထားသော တာဝန်ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်ကြရမည်။

၁၄။ နိုင်ငံတော်သမတသည် ဗဟိုအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ကို ကြိုတင်ရယူ၍ အကျိုးဆောင် ငွေထိန်း လူကြီးတယောက်ခန့်ထားရမည်။

---

^၁ ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၄၆ အရ အစားထည့်သွင်းသည်။

- ၁၅။ (၁) ဗဟိုအဖွဲ့သည် ဤဥပဒေပါကိစ္စများကိုဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ သာမန်အားဖြင့် ခြောက်လလျှင် တကြိမ်^၁ ၊ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သတ်မှတ်သောနေ့တွင် အစည်းအဝေး ကျင်းပရမည်။
  - (၂) ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သည် မိမိသင့်လျော်သည်ဟုထင်မြင်သောအခါ ဗဟိုအဖွဲ့၏အထူး အစည်းအဝေးကို ဘိတ်ခေါ်နိုင်သည်။
  - (၃) ဆယ်ပါးအောက်မနည်းသော ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များက လက်မှတ်ရေးထိုး၍ ပါဠိ တက္ကသိုလ်ဆိုင်ရာကိစ္စတစ်ခုခုအတွက် ဗဟိုအဖွဲ့၏ အထူးအစည်းအဝေးကို ဘိတ်ခေါ်စေလိုကြောင်း ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်ထံ အကြောင်းကြားလျှင် ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်သည် ဗဟိုအဖွဲ့၏အထူး အစည်းအဝေးကို ဘိတ်ခေါ်ရမည်။
  - (၄) အစည်းအဝေးသို့ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်ဆယ်ပါးအောက်မနည်း တက်ရောက်လျှင် ထိုအစည်းအဝေးကို ကျင်းပနိုင်စေရမည်။
- ၁၆။ (၁) ဗဟိုအဖွဲ့သည် ဤအက်ဥပဒေပါကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော် အနည်းဆုံးခုနစ်ပါး၊ အများဆုံးဆယ်ပါး ပါဝင်သော အမှုဆောင် အဖွဲ့တစ်ခုကို ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်း ထားရမည်။
  - (၂) ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သည် မိမိသင့်လျော်သည်ဟု ထင်မြင်သောအခါ ဗဟိုအဖွဲ့၏ အထူးအစည်း အဝေးကို ဘိတ်ခေါ်နိုင်သည်။
  - (၃) ဆယ်ပါးအောက်မနည်းသော ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များက လက်မှတ်ရေးထိုး၍ ပါဠိတက္ကသိုလ် ဆိုင်ရာကိစ္စတစ်ခုခုအတွက် ဗဟိုအဖွဲ့၏အထူးအစည်းအဝေးကို ဘိတ်ခေါ်စေလိုကြောင်း ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်ထံအကြောင်းကြားလျှင် ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် သည် ဗဟိုအဖွဲ့၏ အထူးအစည်းအဝေးကို ဘိတ်ခေါ်ရမည်။
  - (၄) အစည်းအဝေးသို့ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်ဆယ်ပါးအောက်မနည်း တက်ရောက်လျှင် ထိုအစည်းအဝေးကို ကျင်းပနိုင်သည်။
- ၁၆။ (၁) ဗဟိုအဖွဲ့သည် ဤအက်ဥပဒေပါကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော် အနည်းဆုံးခုနစ်ပါး၊ အများဆုံးဆယ်ပါး ပါဝင်သော အမှုဆောင်အဖွဲ့ တစ်ခုကို ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်း ထားရမည်။
  - (၂) အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် ဗဟိုအဖွဲ့၏ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် ပါဝင်လျှင် ထိုဗဟိုအဖွဲ့၏ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်တို့သည် ထိုအမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် အသီးသီး ဖြစ်စေရမည်။ ယင်းသို့ ဗဟိုအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်သည် အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင် မပါဝင်လျှင်၊ ထိုအမှုဆောင်အဖွဲ့က မိမိတို့

---

^၁ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၃၇ အရ အစားထည့်သွင်းသည်။

အထဲမှ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်တပါးစီ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ရမည်။

(၃) ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်သည် အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အစည်းအဝေးများတွင် သဘာပတိ အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် မတက်ရောက်သည့် အမှုဆောင်အဖွဲ့ အစည်းအဝေးတွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်က သဘာပတိအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ရမည်။ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်နှစ်ပါးလုံး မတက်ရောက်သည့် အမှုဆောင်အဖွဲ့၏အစည်းအဝေးတွင် သဘာပတိအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်သည့်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များက မိမိတို့ အထဲမှ ဆရာတော်တပါးကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရမည်။

(၄) အမှုဆောင်အဖွဲ့သည် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းသည့်နေ့မှစ၍ သုံးနှစ်တည်ရှိရမည်။ သို့ရာတွင် အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်တပါးသည် အဆိုပါသုံးနှစ်အတွင်း၌ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်အဖြစ်မှရပ်စဲခဲ့သော်၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်အဖြစ်မှ ရပ်စဲရမည်။

(၅) ဗဟိုအဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူးဆရာတော်နှင့် တွဲဘက် အတွင်းရေးမှူးတို့သည်၊ အမှု ဆောင်အဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူးနှင့် တွဲဘက် အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်စေရမည်။

၁၇။ (၁) အမှုဆောင်အဖွဲ့သည်၊ ဗဟိုအဖွဲ့က လွှဲအပ်သော ကိစ္စတာဝန်များကို ဗဟိုအဖွဲ့က သတ်မှတ်ပေးသော စည်းကမ်းများအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၂) အမှုဆောင်အဖွဲ့က ဆောင်ရွက်သည့် ကိစ္စများကို ဗဟိုအဖွဲ့၏ အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြရမည်။

၁၈။ (၁) အမှုဆောင်အဖွဲ့သည်၊ သာမန်အားဖြင့် သုံးလလျှင် တကြိမ်^၁ အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော် သတ်မှတ်သော နေ့တွင် စည်းဝေးရမည်။

(၂) အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်သည်၊ မိမိသင့်လျော်သည်ဟု ထင်မြင် သောအခါ၊ အထူးအစည်းအဝေးကို ဘိတ်ခေါ်နိုင်သည်။

(၃) လေးပါးအောက် မနည်းသော အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များက လက်မှတ် ရေးထိုး၍ အလျင်လို အရေးကြီးသော ကိစ္စတစ်ခုခုအတွက် အထူးအစည်းအဝေး ဘိတ်ခေါ်စေလိုကြောင်း၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်ထံ အကြောင်း ကြားလျှင်၊ ထိုဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်သည်၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အထူးအစည်းအဝေးကို ဘိတ်ခေါ်ရမည်။

(၄) အစည်းအဝေးသို့ အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော် ငါးပါးအောက်မနည်း တက်ရောက်လျှင်၊ ထိုအစည်းအဝေးကို ကျင်းပနိုင်စေရမည်။

၁၉။ ဗဟိုအဖွဲ့၏ သို့တည်းမဟုတ် အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အစည်းအဝေးတွင် စဉ်းစားဆွေးနွေးသည့် ကိစ္စများကို အစည်းအဝေးတက်ရောက်သည့် ဆရာတော်များ၏ များရာသဘောဆန္ဒအရ ဆုံးဖြတ်

^၁ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၃၇ အရ အစားထည့်သွင်းသည်။

ရမည်။ သဘောဆန္ဒတူနေသည့်အခါ သဘာပတိဆရာတော်က မိမိသဘောအတိုင်း အနိုင်အရှုံးကို ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။

၂၀။ ဗဟိုအဖွဲ့၏ သို့တည်းမဟုတ် အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ဆောင်ရွက်ချက်များသည် အဆိုပါဗဟို အဖွဲ့၏ သို့တည်းမဟုတ် အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်များစုံလင်ခြင်းမရှိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ၎င်း၊ အဖွဲ့ဝင် တင်မြောက်ရာ၌ စည်းကမ်းနှင့်မညီညွတ် ဟူသောအကြောင်းကြောင့်၎င်း ပျက်ပြယ် မရှိစေရ။

၂၁။ (၁) တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးသည် * * * *^၁ ဗဟိုအဖွဲ့၏ သာမန်အစည်းအဝေးများတွင် ပါဠိတက္ကသိုလ်အတွက် ခြောက်လချုပ်စာရင်းများကို အမှုဆောင်အဖွဲ့မှတစ်ဆင့် တင်ပြ ရမည်။

(၂) တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးသည် ဗဟိုအဖွဲ့၏ အထွက်အဝင်ငွေစာရင်းများကို အစိုးရစာရင်း စစ်များအားစစ်ဆေးစေပြီးလျှင် နှစ်ချုပ်စာရင်းကို အစိုးရစာရင်းစစ် များ၏ သက်သေခံ လက်မှတ်နှင့် မှတ်ချက်များပါပူးတွဲ၍ တစ်နှစ်လျှင် တကြိမ် ဗဟိုအဖွဲ့၏နှစ်ပတ်လည် * * * *^၁ အစည်းအဝေးတွင် အမှုဆောင်အဖွဲ့မှ တစ်ဆင့် တင်ပြရမည်။

(၃) တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးသည် ပါဠိတက္ကသိုလ်အတွက် ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်း အကြမ်းကို တနှစ်လျှင်တကြိမ် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်း၌ ပါဝင်နိုင်ရန်ဗဟိုအဖွဲ့၏ * * * *^၁ အစည်းအဝေးတွင် အမှုဆောင်အဖွဲ့မှ တစ်ဆင့်တင်ပြရ မည်။

၂၂။ အတွင်းရေးမှူးဆရာတော်နှင့် တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးသည် နှစ်စဉ် နှစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာ များကို စီစဉ် ရေးသားပြီးလျှင်၊ ဗဟိုအဖွဲ့၏ နှစ်ပတ်လည် * * * *^၁ အစည်းအဝေးတွင် အမှုဆောင်အဖွဲ့မှတစ်ဆင့် တင်ပြရမည်။

၂၃။ ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်း၏ ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်နှင့် စာချခမ္မာစရိယတို့သည် နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏လှူဒါန်းထောက်ပံ့မှုကို ဤအက်ဥပဒေ၏ ဒုတိယဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော နှုန်းများအတိုင်း ရရှိရမည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော်သမတသည် ထိုနှစ်များကို အခါကာလ အားလျော်စွာ ပြင်ဆင်နိုင်သည်။

၂၄။ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များ၊ အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များနှင့် ပုဒ်မ ၁၁(၂)(ဇ)အရ ခန့်ထား သော အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များသည် ဤအက်ဥပဒေပါကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ အစည်းအဝေး များသို့ တက်ရောက်သည့်အတွက် ခရီးစရိတ်နှင့် အခြားစရိတ်များကို နိုင်ငံတော် သမတက သတ်မှတ် ထားသော နှုန်းများအတိုင်း ရရှိရမည်။

^၁ အဆိုပါအက်ဥပဒေအရ ပယ်ဖျက်သည်။

၂၅။ တွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးမှသာလျှင်၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်ကိစ္စများအတွက် ပါဠိတက္ကသိုလ်ရုံးပုံငွေမှ ငွေထုတ်ယူနိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။ ထိုတွဲဘက်အတွင်းရေးမှူးသည် အကျိုးဆောင်ငွေထိန်းလူကြီးနှင့် ပူးတွဲ လက်မှတ်ထိုးသော ချက်လက်မှတ်ဖြင့်သာလျှင် ငွေများကို ထုတ်ယူရမည်။

၂၆။ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် [ပါဠိတက္ကသိုလ်စာချခမ္မာစရိယမဟုတ်သည့်] ^၁ အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသော စာချခမ္မာစရိယများကို ဤအက်ဥပဒေ၏တတိယဇယားပါ နည်းဥပဒေများအရ ရွေးချယ်၍ ထိုနည်းဥပဒေများတွင် သတ်မှတ်ထားသောနှုန်းအတိုင်း လှူဒါန်းထောက်ပံ့ရမည်။ နိုင်ငံတော် သမတသည်ထိုနည်း ဥပဒေများနှင့်နှုန်းကို အခါကာလအားလျော်စွာ ပြင်ဆင်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် မည်သည့်အခါမဆို ထိုနှုန်းသည် ပါဠိတက္ကသိုလ်စာချခမ္မာစရိယများအား လှူဒါန်းသည့် နှုန်း၏ တဝက်သာဖြစ်စေရမည်။

၂၇။ ဤအက်ဥပဒေပါကိစ္စများအလို့ငှာ ဗဟိုအဖွဲ့အား၎င်း [ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်များအား၎င်း၊ စာချခမ္မာစရိယများအား၎င်း၊ အခြားရဟန်းတော်များအား၎င်း] ^၁ ငွေကိုဖြစ်စေ၊ အခြားဝတ္ထု ပစ္စည်းကို ဖြစ်စေ၊ လှူဒါန်းထောက်ပံ့သည့်အခါ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် သို့တည်းမဟုတ် အခြားသော အလှူရှင်သည် ဝိနည်းဒေသနာတော်နှင့်အညီ လှူဒါန်းထောက်ပံ့ရမည်။

ပဌမဇယား

[ပုဒ်မ ၁၃ (၂) ဂ]

ဗဟိုအဖွဲ့အတွက်ရာထမ်း၊ မှုထမ်းများ -

- (၁) ရုံးအုပ် ၁
- (၂) အထက်တန်းစာရေး ၂
- (၃) အောက်တန်းစာရေး ၂
- (၄) လက်နှိပ်စက်စာရေး ၁
- (၅) စာပေးစာယူစာရေး ၁
- (၆) မင်းစေ ၂

ဒုတိယဇယား

[ပုဒ်မ ၂၃]

- (က) တက္ကသိုလ်ဝင်စာချခမ္မာစရိယတပါးအတွက်တလလျှင်ဆွမ်းဆန်တော် ၆၀ ငွေ (ကျပ်)
- (ခ) စာချခမ္မာစရိယမဟုတ်သည့် ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင်ကျောင်းအုပ် ၆၀
- (ဂ) စာချခမ္မာစရိယဖြစ်သော ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်တပါး

^၁ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၃၇ အရ ပယ်ဖျက်သည်။

အတွက်တလလျှင်ဆွမ်းဆန်တော်	၈၀
(ဃ) ပါဠိတက္ကသိုလ်ဝင် ကျောင်းတကျောင်းအတွက် နဝကမ္မအလို့ငှာ တနှစ်လျှင်အလှူတော်	၅၀၀

တတိယဇယား

[ပုဒ်မ ၂၆။]

- ၁။ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ရှေ့နောက်စကားတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ထောက်ထားရန်မလိုလျှင် -
  - (က) "အက်ဥပဒေ" ဆိုသည်မှာ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၁၂ ခုနှစ် (သာသနာတော်သက္ကရာဇ် ၂၄၉၄ ခုနှစ်) ပါဠိတက္ကသိုလ်နှင့် ဓမ္မာစရိယအက်ဥပဒေကို ဆိုလိုသည်။
  - (ခ) "အဖွဲ့" ဆိုသည်မှာ နည်းဥပဒေ ၃ အရ ဖွဲ့စည်းထားသော စာချခမ္မာစရိယ ရွေးချယ်ရေး အဖွဲ့ကို ဆိုလိုသည်။
- ၂။ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် အက်ဥပဒေပုဒ် ၂၆ အရ ဆောင်ရွက်ရန်အလို့ငှာ ပါဠိတက္ကသိုလ်တွင် မပါဝင်သည့်ကျောင်းများရှိ စာချခမ္မာစရိယများကို ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အတိုင်း ရွေးချယ်ရမည်။
- ၃။ နိုင်ငံတော်အစိုးရကဆိုခဲ့သော စာချခမ္မာစရိယများကို ရွေးချယ်ရန်အလို့ငှာ ဆိုင်ရာခရိုင်ဝန်၊ ပညာဝန်နှင့် သက်ဆိုင်ရာအရပ်တွင် သာသနာအသင်းရှိလျှင် ထိုအသင်း၏ဥက္ကဋ္ဌ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုဥက္ကဋ္ဌ၏ ကိုယ်စားလှယ်ပါဝင်သော စာချခမ္မာစရိယရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရမည်။
- ၄။ အဖွဲ့သည် အောက်ပါအရည်အချင်းများနှင့်ပြည့်စုံသော စာချခမ္မာစရိယများကို ရွေးချယ် ရမည်။
  - (၁) အပိုဒ်(၃)တွင် အသီးသီးသတ်မှတ်ထားသည့် အရေအတွက်ရှိသော စာလိုက် သံဃာတော် များကို ပရိယတ္တိစာပေများ ပို့ချလျက်ရှိခြင်း၊ ထို့ပြင်
  - (၂) ဆိုခဲ့သောစာလိုက်သံဃာတော်များကို အနည်းဆုံးတနေ့လျှင် စာနှစ်ဝါ ပို့ချလျက် ရှိခြင်း၊
  - (၃) (က) မန္တလေးမြို့ရှိ ကျောင်းတကျောင်းတွင် စာလိုက်သံဃာတော် အရေအတွက် အနည်းဆုံးအပါး ၃၀။
  - (ခ) ရန်ကုန်မြို့ရှိကျောင်းတကျောင်းတွင် ကျောင်းနေသံဃာတော် အရေအတွက် အနည်းဆုံး ၂၅ ပါးရှိ၍ စာတဝါလျှင် စာလိုက်သံဃာတော်အရေအတွက် အနည်းဆုံး ၁၀ ပါး။
  - (ဂ) ခရိုင်ရုံးမရှိ ကျောင်းတကျောင်းတွင် ကျောင်းနေသံဃာတော် အရေအတွက် အနည်းဆုံး ၂၅ ပါးရှိ၍ စာတဝါလျှင် စာလိုက်သံဃာတော် အရေအတွက် အနည်း ဆုံး ၅ ပါး။

- (ဃ) အပိုဒ် ၃ (က)၊ (ခ) နှင့် (ဂ) တို့တွင် ရည်ညွှန်းထားသော မြို့များမှတစ်ပါး အခြား မြို့များရှိ ကျောင်းတကျောင်းတွင် ကျောင်းနေသံဃာတော် အရေအတွက် အနည်းဆုံးအပါး ၂၀ ရှိ၍ စာတဝါလျှင် စာလိုက်သံဃာတော် အရေအတွက် အနည်းဆုံး ၄ ပါး။
- (င) ကျေးရွာရှိ ကျောင်းတကျောင်းတွင် ကျောင်းနေသံဃာတော် အရေအတွက် အနည်းဆုံး ၁၅ ပါးရှိ၍ စာတဝါလျှင် စာလိုက်သံဃာတော်အရေအတွက် အနည်းဆုံး ၄ ပါး။

၅။ အဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၄ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော အရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု မိမိတို့ ထင်မြင်သော စာချခမ္မာစရိယများထံမှ သို့တည်းမဟုတ် ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်များထံမှ အောက်ပါ ဇယားတွင် ပြထားသည့်အတိုင်း စာရင်းကောက်ယူရမည်။

ဇယား

အရှင်ဘုရားတို့ ပို့ချတော်မူသော စာဝါများကို အောက်တွက် စာရင်းရေးသား ချီးမြှင့်တော်မူပါ။

နံနက်	ဘွဲ့တော် .....
နေ့	သိက္ခာ .....
ညနေ	ကျောင်းတိုက် .....
ည	မြို့ .....
	စာသင်သားဦးရေ .....

၆။ နည်းဥပဒေ ၅ အရ တောင်းယူသောစာရင်းကို ရရှိသည့်အခါ စာချခမ္မာစရိယတစ်ပါးသည် နည်းဥပဒေ ၄ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော အရည်အချင်းများနှင့်ပြည့်စုံသည်ဟု အဖွဲ့ကကျေနပ်လျှင်၊ သက်ဆိုင်ရာအရပ်တွင် ထင်ရှားကျော်စောသည့် ဂထာစရိယ၊ ဂထာပါမောက္ခဖြစ်သော အခြား ဆရာတော် ကြီးသုံးပါးထံ ထိုစာချခမ္မာစရိယသည် လှူဒါန်းထောက်ပံ့ခြင်းခံရထိုက် မခံရထိုက် စာဖြင့် မေးလျှောက်ရ မည်။ အဆိုပါဆရာတော်များက လှူဒါန်းထောက်ပံ့ခြင်း ခံရထိုက် မခံရထိုက် သည်ဟု စာဖြင့် လက်မှတ် ရေးထိုး၍ ထောက်ခံတော်မူကြလျှင် ထိုစာရင်းနှင့် ထောက်ခံချက်များက မိမိတို့၏အစီရင်ခံစာနှင့်တကွ ပူးတွဲ၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရသာသနာရေးဌာနသို့၌ ဆင့်ဆိုရမည်။

၇။ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ယင်းသို့အရည်အချင်းများနှင့်ပြည့်စုံ၍ ထောက်ခံချက်များကို ရရှိသော ထိုပြင်ဆိုင်ရာကျောင်းအုပ်ဆရာတော်က ညွှန်ကြားသော စာချခမ္မာစရိယများအား တစ်ပါး အတွက် တလလျှင် ဆွမ်းဆန်တော်ငွေ ၃၀ လှူဒါန်းထောက်ပံ့ရမည်။

၈။ နိုင်ငံတော်အစိုးရက နည်းဥပဒေ ၇ အရ လှူဒါန်းထောက်ပံ့နေသော စာချခမ္မာစရိယ၏ ကျောင်းတွင် စာလိုက်သံဃာတော်အပါးတရာ ရှိလျှင် သို့တည်းမဟုတ် အပါးတရာထက်ပိုလျှင်

စာလိုက် သံဃာတော်အရေအတွက် အပါးငါးဆယ်လျှင် စာချခမ္မာစရိယ တပါးကျထွက်၍ ဆိုင်ရာ ကျောင်းအုပ် ဆရာတော်က ညွှန်ကြားသည့် စာချခမ္မာစရိယများအား လှူဒါန်းထောက်ပံ့ရမည်။

၉။ (၁) ဆိုခဲ့သောနည်းဥပဒေများအရ လှူဒါန်းထောက်ပံ့ခြင်းမပြုသေးမီ အက်ဥပဒေ အာဏာ တည်သည့်နေ့မှစ၍ ဆိုခဲ့သော နည်းဥပဒေများမအရ လှူဒါန်းထောက် ပံ့သည့်နေ့ တိုင်အောင် ပါဠိတက္ကသိုလ်တွင် မပါဝင်သောကျောင်းများရှိ အောက်တွင် ဖော်ပြထားသော စာချခမ္မာစရိယများကို နိုင်ငံတော်အစိုးရက တပါးအတွက်သာလျှင် ဆွမ်းဆန်တော်ငွေ ၃၀ လှူဒါန်းထောက်ပံ့ရမည်။

(က) မန္တလေးမြို့၌ ပရိယတ္တိသာသနာတိကာယအသင်းက ယခုလှူဒါန်းထောက်ပံ့ နေသော စာချခမ္မာစရိယများနှင့်

(ခ) ရန်ကုန်မြို့၌ ပရိယတ္တိသာသနာနဂ္ဂဟအသင်း သို့တည်းမဟုတ် အဟိကာယ အသင်းတို့က ယခုလှူဒါန်းထောက်ပံ့နေသော ကျောင်းများရှိ ဆိုင်ရာ ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်များက ညွှန်ကြားသည့် စာချခမ္မာစရိယများ။

(၂) နည်းဥပဒေခွဲ(၅)၊ အပိုဒ်(၁)အရ နိုင်ငံတော်အစိုးရက လှူဒါန်းထောက်ပံ့ရမည့် စာချ ခမ္မာစရိယများ၏ အရေအတွက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်စေရမည်။

(က) သံဃာတော် ၂၅ ပါးမှ အပါး ၅၀ အထိရှိလျှင် စာချခမ္မာစရိယတပါး။

(ခ) သံဃာတော်အပါး ၁၀၀ ရှိသော် သို့တည်းမဟုတ် အပါး ၁၀၀ ထက်ပိုသော် သံဃာတော်အပါး ၅၀ လျှင် စာချခမ္မာစရိယတပါးကျ။

၁၀။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ လှူဒါန်းထောက်ပံ့မှုကိုရရှိသော စာချခမ္မာစရိယသည် -

- (က) လူထွက်လျှင်ဖြစ်စေ၊
- (ခ) ပျံတော်မူလျှင် ဖြစ်စေ၊
- (ဂ) စိတ်ပျံလွင့် ရူးသွပ်လျှင်ဖြစ်စေ၊
- (ဃ) ပါရာဇိက အာပတ္တာအဓိကရုဏ်းဖြစ်၍ သက်ဆိုင်ရာ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနမှ သို့တည်းမဟုတ် သက်ဆိုင်ရာဂိုဏ်းဂဏဝိနည်းခိုရ်ထံမှ သုဒ္ဓဆုံးဖြတ်ချက်ကို မရလျှင်ဖြစ်စေ၊
- (င) အကျင့်စာရိတ္တနှင့်ပတ်သက်သော ရာဇဝတ်မှုဖြင့် အပြစ်ခံရလျှင်ဖြစ်စေ သို့တည်း မဟုတ် အပြစ်ခံရဘူးလျှင်ဖြစ်စေ၊
- (စ) နည်းဥပဒေ ၄ (၃)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် စာလိုက်သံဃာတော် သို့တည်းမဟုတ် ကျောင်းနေသံဃာတော်အရေအတွက်မပြည့်လျှင်ဖြစ်စေ၊
- (ဆ) သီတင်းနေ့များကိုချန်လှပ်၍ နေထွက်သော တနေ့လျှင် အနည်းဆုံးစာနှစ်ဝါပို့ချရန် ပျက်ကွက်သည့် ကာလအပိုင်းအခြားသည် တနှစ်လျှင် ရက်ပေါင်းခြောက်ဆယ် အောက် မလျော့လျှင်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ထိုစာချခမ္မာစရိယအား လှူဒါန်း ထောက်ပံ့ခြင်းကို ရပ်စဲရမည်။

၁၁။ အဖွဲ့သည် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ လှူဒါန်းထောက်ပံ့မှုကိုရရှိသော စာချုပ်ခွဲစာရိယထံမှ နည်းဥပဒေ ၅ ပါဇယားရှိသည့်အကြောင်းအရာများကို တနှစ်လျှင်တကြိမ် စာရင်းတောင်းယူ၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရ သာသနာရေးဌာနသို့ မိမိတို့အစီရင်ခံစာနှင့်တကွ ပို့ရမည်။

၁၂။ ဤနည်းဥပဒေများအရ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏လှူဒါန်းထောက်ပံ့မှုသည် မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါဠိ ဘာသာပညာရေးအဖွဲ့၏ လှူဒါန်းထောက်ပံ့မှုကိုဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ အခြားနည်းလှူဒါန်း ထောက်ပံ့မှုကို ဖြစ်စေ မထိခိုက်စေရ။

